

PROCESEVALUATIE

JULIANAPARK-STADSKANAAL

LECTORAAT PRAKTIJKGERICHTE SPORTWETENSCHAP

April 2016

Hanzehogeschool
Hiske Wiggers

In opdracht van
InnovatieWerkPlaats
Beweegvriendelijke
Inrichting Openbare
Ruimte (IWP BIOR)

Het lectoraat praktijkgerichte sportwetenschap doet praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek op de thema's: bewegingsonderwijs; training/coaching; stimuleren van sport en bewegen; sportbeleid en ondernemerschap.

Voor meer informatie:
h.m.wiggers@pl.hanze.nl

Lectoraat Sportwetenschap
Instituut voor Sportstudies
Zernikeplein 17
9747 AS Groningen

Activering parken en openbaar groen

Er is een trend zichtbaar dat steeds minder mensen in georganiseerd verband willen sporten. Mensen sporten steeds vaker op de momenten en plekken dat het hen uitkomt. Daarmee is de beweegvriendelijke omgeving een nieuw opkomend thema. In samenwerking met de InnovatieWerkPlaats Beweegvriendelijke Inrichting Openbare Ruimte (IWP BIOR) is het afgelopen jaar een pilot gestart om het Julianapark in Stadskanaal te activeren tot beweegvriendelijke omgeving.

Julianapark

In het kader van de pilot zijn er drie pilotparken benoemd, waaronder het Julianapark in Stadskanaal. Het park is gelegen aan de rand van Stadskanaal in de Parkwijk en is op loopafstand van het centrum. Het park wordt onderhouden door de werkvoorziening NOVO. Tegelijkertijd met de pilot werd er uitvoering gegeven aan een renovatieplan voor het park met specifieke aandacht voor: 'groen' herstellen en onderhoud voetpaden. Bij de uitvoering van de pilot is met deze aspecten rekening gehouden.

Doel

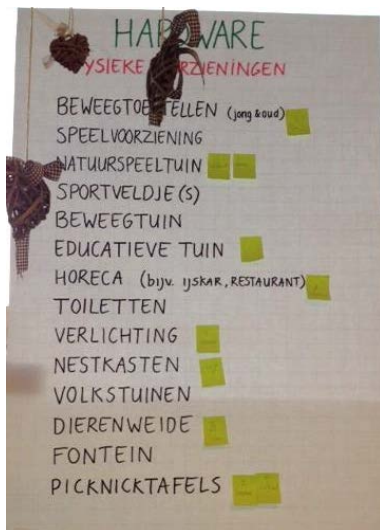
Het Julianapark (meer) beweegvriendelijk maken, zodat mensen worden uitgedaagd, gestimuleerd en gefaciliteerd om er te bewegen, sporten, recreëren en elkaar te ontmoeten. En zodoende winst behalen op het gebied van gezondheid, leefbaarheid en toerisme.

Julianapark Stadskanaal

Methodologie

Er vindt een duidelijke verschuiving plaats van verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij.¹ Er wordt van de burgers verlangd zich actief te mengen in kwesties en mee te bouwen aan een leefbare gemeente. Dit past goed bij het initiatief waarin de openbare ruimte is ingericht om burgers te stimuleren, faciliteren en uit te dagen om te bewegen, sporten en te ontmoeten.² Het gehele traject zijn zodoende verschillende organisaties actief betrokken geweest, onder andere door diverse bijeenkomsten.

Prioritering fysieke voorzieningen (hardware), juni 2015

Prioritering activiteiten (software), juni 2015

Kenmerken Julianapark

- ♣ Rijksmonument
- ♣ 40 soorten bomen (bomenroute)
- ♣ Muziekkoepel
- ♣ Grote vijver
- ♣ Overige monumenten

Julianapark Stadskanaal

Proces

Het proces is vormgegeven door de gemeente, Huis voor de Sport Groningen en Instituut voor Sportstudies. Als start is er een checklist met de gemeente afgenomen om inzicht te krijgen in de beweegvriendelijkheid van het park en mogelijke samenwerkingspartners. Met behulp van een vragenlijst onder de buurtbewoners is het gebruik en de tevredenheid van het park in kaart gebracht. Vervolgens is er een startbijeenkomst met de betrokken organisaties georganiseerd om draagvlak te creëren en behoeften te peilen.

Op basis van deze bijeenkomst zijn er van mei-september 2015 drie bijeenkomsten met de betrokken organisaties geweest. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de ideeën geïnventariseerd (hardware-software), is er een gezamenlijk doel geformuleerd, zijn de prioriteiten aangebracht en voor de definitieve activiteiten zijn er projectgroepen geformeerd. Het activeringsplan bestaande uit vijf activiteiten wordt nu uitgevoerd. De eerste activiteit was in najaar 2015 en de reeks wordt afgesloten in het najaar van 2016.

JULIANAPARK

KENMERKEN PARK

- Rijksmonument
- 40 verschillende soorten bomen (bomenroute)
- Muziekkoepel
- Grote vijver
- Overige monumenten (boog & roodkapje)

STEEKPROEF PARKWIJK

- Enquête (persoonlijk)
- Parkwijk
- 103 wijkbewoners
- Frequentie bezoek park
- Tevredenheid
- Ontevredenheid
- Missen van

TEVREDENHEID			
Factor kenmerk	Respondenten	%	
1. Onderhoud	35	34%	
2. Schoon	29	28%	
3. Bomen(route)	19	18%	
4. Inrichting	16	16%	
5. Groen	12	12%	

VERBETERPUNTEN			
Factor kenmerk	Respondenten	%	
1. Zwerfafval & hondenpoep	39	38%	
2. Onderhoud	31	30%	
3. Hangjongeren	21	20%	
4. Activiteiten	14	14%	
5. Speelvoorziening kinderen	10	10%	

Overige punten:

- Diversiteit
- Prullenbakken
- Vijver
- Rust
- Bankjes
- 'Reactie gemeente!'
- Bloemen & planten

Overige punten:

- 29 van de 103 zijn nergens ontevreden over
- 66 van de 103 missen niks in het park
- Meer bankjes
- Verlichting
- Picknicktafels
- IJskar!
- Toezicht politie/boa

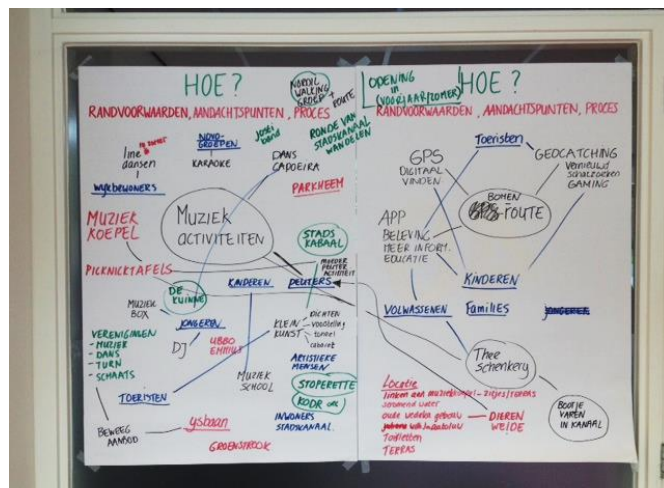
Wat valt er op?

- Tegenstrijdigheden / interpretatie van 'schoonheid' en onderhoud park
- Combinatie zwerfafval, onderhoud, hangjongeren, & muziekkoepel: doorn in het oog
- Het missen van (muziek)evenementen & activiteiten

Factsheet Julianapark, mei 2015

Bijeenkomst organisaties, juni 2015

Resultaat mindmap activiteiten, juni 2015

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder.”

“Mensen in beweging zien, brengt mensen in beweging.”

Proces (vervolg)

Het project is uitgebreid en zorgvuldig uitgevoerd en de organisaties hebben een belangrijke bijdrage geleverd. De opbouw was goed en heeft geleid tot draagvlak en een ‘eigen’ gedragen plan. De wijkcoördinator heeft hier als spin in het web een rol gespeeld door het bij elkaar (blijven) brengen van het samenwerkingsverband (initiëren en borgen). De buurtsportcoach was ook erg waardevol met betrekking tot het opstellen van een plan, het leggen van verbindingen met bestaande activiteiten in de wijk en de borging. De focus lag echt op de activering in plaats van de inrichting (en daardoor zijn er sneller resultaten te boeken). Het succes van het project had alleen nog meer uitgedragen kunnen worden. Dit is nu namelijk minimaal gebeurd.

Eindresultaat

Het resultaat is een concreet activeringsplan voor het Julianapark bestaande uit vijf activiteiten. De start was een Kerst/winterwandeling in december 2015 met ruim 500 deelnemers, een wandeling in de wijk en door het park om deze onder de aandacht te brengen. In maart stond de Bomenplantdag op het programma, het park voorzien van meer groen.

De overige drie activiteiten staan al wel gepland, maar moeten nog plaatsvinden. De derde activiteit betreft de opening van het park. Het park is gerenoveerd en in het voorjaar zal de renovatie van het groen grotendeels afgerond zijn en kan het park weer worden gebruikt. Vooraf en tijdens de opening vinden er side-activiteiten plaats (bv. sport- en spelactiviteiten, muziekactiviteiten, fotoworkshop, geocatching, theeschenkerij). In het najaar staat er nog een oogstfeest gepland, met speciale aandacht voor het verbouwen van groenten/ fruit. De Kerst/ winterwandeling in december 2016 is de afsluitende activiteit.

Bronnen

- ¹ Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (2014). Een gezonder Nederland. Kernboodschappen van de Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2014. Bilthoven: RIVM.
- ² Cammelbeeck, C., Engbers, L.H., Kunen, M., en L'abée, D. (2013). Ontwerpprincipes voor een beweegvriendelijke omgeving. Ede: Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) / TNO.

Conclusie

In het Julianapark is getracht de omgeving met en door verschillende organisaties zo in te richten dat het uitdaagt en stimuleert tot bewegen, sporten en recreëren. Het resultaat is een concreet en gevarieerd activeringsplan bestaande uit vijf activiteiten waar de verschillende organisaties gezamenlijk invulling aan geven. Er worden dus volop activiteiten georganiseerd om te bewegen, sporten en te recreëren in het park. Het begin is er, nu zorgdragen voor de continuïteit.